

Ministeries sluiten aan bij succesvolle Zuid-Limburgse gezondheidsaanpak

Heerlen, 15 juni 2021

Gezondheidskansen zijn in Nederland niet gelijk verdeeld, de bestrijding van deze ongelijkheid schiet te kort. Dit blijkt uit het recent verschenen rapport [‘Een eerlijke kans op gezond leven’](#) van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. Om deze kloof te dichten is een lokale of regionale aanpak nodig die zich ook richt op de maatschappelijke oorzaken van gezondheidsachterstanden. De Zuid-Limburgse aanpak *Trendbreuk* wordt in het rapport beschreven als een inspirerend voorbeeld. Zuid-Limburg springt eruit door een brede krachtenbundeling van gemeenten, provincie, maatschappelijke organisaties, zorgorganisaties, onderwijs en zorgverzekeraars. Het ‘team Zuid-Limburg’ heeft echter versterking nodig. Hiervoor wordt gekeken naar een intensievere verbondenheid met de Rijksoverheid die verder gaat dan het gezondheidsdomein.

Gezondheidszorg is van oudsher gericht op een individuele aanpak van medische problemen. Steeds breder echter bestaat het besef dat gezondheidskansen veel meer samenhangen met langdurige en maatschappelijke problemen zoals werkloosheid, armoede, stress, eenzaamheid en minder goede of soms ronduit slechte woonsituaties. Lager opgeleiden leven zelfs zeven jaar korter en vijftien jaar minder in goede gezondheid dan hoger opgeleiden. Deze ongelijkheid neemt toe.

Zuid springt eruit

Zuid-Limburg is een gebied waar de gezondheidsopgave groter is ten opzichte van de rest van het land. Maar de regio kenmerkt zich ook door de drive en daadkracht om deze achterstanden in te lopen. Het Zuid-Limburgse programma [Trendbreuk](#) is een langjarige aanpak waarin nadrukkelijk niet alleen zorg, maar ook andere levensdomeinen als opgroeien, onderwijs en werk centraal staan..

Daarnaast heeft Zuid-Limburg binnen de Nationale Omgevingsvisie (NOVI: het rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving) een speciale status gekregen. Als NOVI-gebied staat hier het opgroeien in sterke en gezonde steden centraal, waarbij specifiek de koppeling wordt gemaakt tussen sociaal-maatschappelijke en fysiek-ruimtelijke opgaven, zoals verduurzaming. In het stedelijk vernieuwingsgebied Heerlen-Noord wordt een aanpak ontwikkeld waarbij het werken aan achterstanden hand in hand gaat met de aanpak van veiligheid en leefbaarheid. Daarbij ook voortbouwend op de regiodeal Parkstad.

Dankzij een vooruitstrevende en integrale aanpak van de oorzaken die achter de gezondheidsachterstanden liggen, is Zuid-Limburg inmiddels een inspirerend voorbeeld voor andere regio's in Nederland als het gaat om het terugdringen van gezondheidsachterstanden.

Communicatie & Informatiemanagement

GGD Zuid Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Betrokken Rijksoverheid

De beweging van focus op ziekte en zorg naar het bevorderen van gezondheid en welbevinden is essentieel in de bestrijding van gezondheidsongelijkheid. Hoewel de Zuid-Limburgse aanpak kansrijk is, is er ook nog veel te winnen. De gezondheidsachterstanden zijn bovengemiddeld fors. Een intersectorale en langjarige betrokkenheid van de Rijksoverheid zou voor de beweging volgens Leon Geilen, voorzitter van de Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg, een enorme versterking kunnen zijn. "De uitdagingen in deze regio zijn complex, je moet accepteren dat het tijd kost. Een langjarige betrokkenheid is daarom essentieel. Maar naast een lange adem is het van groot belang dat de betrokkenheid niet wordt ingekaderd door de muren van ministeries. "Als je weet dat de oorzaak van gezondheidsachterstanden ligt in meerdere domeinen, dan moet je voor de oplossingen ook breder kijken dan alleen het gezondheidsdomein. Met een meerjarige en domeinoverstijgend partnerschap komt de eerlijke kans op een gezond en kansrijk leven in Zuid-Limburg een flinke stap dichterbij."

Doorbraak

Vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) is er enthousiasme over de voortgang in Zuid-Limburg. Tijdens een gezamenlijk werkbezoek is het belang van een betrokken Rijksoverheid onderschreven. Voor Wiro Gruisen, manager regioregie bij zorgverzekeraar CZ, is de gemeenschappelijkheid van grote waarde en betekenis. "In Zuid-Limburg is de afgelopen jaren hard gewerkt om domeinen te overstijgen en sectoren aan elkaar te verbinden. Het gezamenlijke werkbezoek laat zien dat ook op rijksniveau zo'n beweging gemaakt wordt. Het is uniek dat VWS en BZK hierin samen willen optrekken, daarmee het belang van een integrale benadering van omgeving en gezondheid onderstrepnd." Harro Leegstra, manager bij de directie Jeugd van VWS en regiocontactpersoon voor Zuid-Limburg voor dat ministerie is dezelfde mening toegedaan. "Het overleg toont aan dat de regio een goed beeld heeft van de opgaven en gezamenlijke aanpak die nodig is om vraagstukken in het sociale domein aan te pakken. Zuid-Limburg legt hiermee een basis voor een integrale aanpak en interbestuurlijke samenwerking. Dit biedt ook het Rijk kansen om dossiers aan elkaar te verbinden en zo te komen tot duurzame oplossingen."

Door het gezamenlijk commitment kan de regionale samenwerking op allerlei manieren worden ondersteund. Het werken vanuit een gedeeld beeld draagt bij aan het maken van samenhangende afspraken en het zetten van gerichte en elkaar versterkende acties. Die niet alleen de regio verder helpen, maar ook het rijk ondersteunen bij het vormgeven van het beleid. In de komende periode zullen BZK en VWS samen met Zuid-Limburg en de regio Parkstad optrekken bij de vervolgstappen op de dossiers van NOVI, stedelijke vernieuwing en Trendbreuk.

Noot voor de redactie. Niet voor publicatie: Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Marianne Quaedvlieg, Communicatieadviseur GGD Zuid Limburg, T 088 880 5121, Perscommunicatie@ggdzl.nl
Arjen Zwaan, Woordvoering/Reputatiemanagement CZ, T 06 22541401, Arjen.Zwaan@cz.nl

Communicatie & Informatiemanagement

GGD Zuid Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst